

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 2857
Tarih: 06-10-2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Basın-yayın organlarına getirilen kısıtlamalar ve yayın organlarının kapatılma gerekçeleri ve beraberinde basın-yayın özgürlüğü ve Anayasal güvence altında olan "haber alma hakkı"nın ihlal edilmesinin yarattığı sakıncaların tespitine ilişkin Anayasa'nın 98. ve İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz. 06.10.2016

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Adana Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye uzunca bir süredir basın-yayın özgürlüğünün ihlali, tutuklu gazeteciler, kapatılan yayın organları ve sosyal medyaya dönemsel olarak getirilen kısıtlamalar nedeniyle oldukça kötü bir karneye sahip. AKP iktidarının neredeyse ilk yıllarına tekabül eden; etkisi ve şiddeti giderek artan bir baskı dönemi ile karşı karşıya olduğumuz açık. 2004 yılında Pamukova'daki hızlı tren kazasının ardından 'Ulaştırma Bakanı istifa edecek mi?' diye soran bir gazeteciye, dönemin başbakanı olan cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın 'Sen hangi gazetedsin?' diye sorması

ardından da gazeteciyi sözleri ile baskı altına almış olması basın-yayın organlarının otosansür uygulamalarına geçişinin miladı olarak kabul edilebilir. Bu olayın ardından gazeteciler hükümet üyelerine sordukları sorular ile giderek baskı altına alınmışlar; 2011 yılına gelindiğinde ise birçok televizyon kanalı ve gazete yönetimi hükümet tarafından benimsenmeyen gazetecilerin işlerine son vermiştir.

7 Haziran genel seçimleri ise bir diğer kırılma noktası olmuş ve bu kez yasaklamalar giderek artmıştır. 20 Temmuz 2015 günü gerçekleşen Suruç katliamının ardından öncelikle patlamaya ilişkin görüntülerin yayılmasını engellemek için başlatılan internetteki erişim yasaklarının çerçevesi giderek genişlemiş; Dicle Haber Ajansı, Yüksekova Haber, Etkin Haber Ajansı gibi haber sitelerinin de yer aldığı 96 internet sitesi ile Twitter gibi sosyal paylaşım araçlarına da uygulanmıştır. Ardı sıra birçok gazeteci, muhabir ve gazete çalışanının mesnetsiz tutukluluğu gündeme gelmiştir. Diha'dan, Özgür Gündem'den çok sayıda gazeteci tutuklanmıştır. Yine MİT Tırları ile ilgili haber yaptıkları gerekçesiyle Can Dündar ile Erdem Gül'ün tutukluluğu uzunca bir süredir kamuoyunda tartışılmış; Mit Tırları ile ilgili haber yaptığı gerekçesiyle yargılanarak ceza alan gazeteci Arzu Yıldız'a mahkeme, ayrıca "annelikten men" cezası vererek velayet hakkını sınırlama cüretini kendisinde bulabilmiştir.

28 Şubatta İMC TV Türksat uydusundan çıkarılarak ekranları karartılmış, geline aşamada ise kanal tamamen kapatılmıştır. İMC TV ile birlikte 668 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamında Azadi TV, Denge TV, Hayatın Sesi TV, Jiyan TV, TV 10, Van TV, Zarok TV, Ses Radyo, Dünya Radyo, Yön Radyo gibi yayın organlarının da yayınlarına son verilmiştir. Geline aşamada gazetecilerin ve yayın organlarının uğradığı baskı ile birlikte en çok zarar gören bireyin haber alma hakkının gasp edilmesi olmuştur.

Sözü edilen televizyon kanallarının kapatılmış olmasının bir diğer boyutu da Türkiye halklarının çok kimlikli ve inançlı yapısının yok sayılarak tek bir düşüncenin hegemonyasının oluşturulmasıdır. Nitekim Zarok TV Kürtçe yayın uygulamasıyla, Jiyan TV Zazaca yayın politikasıyla yurttaşların anadilinde haber alma hakkına önemli bir katkı sunuyordu. TV 10 ise Alevi inancına yönelik yayınları ile Alevi vatandaşların inançlarını yaşama hakkına bir örnek teşkil etmekteydi. Esasen tüm bu kanallar Türkiye'nin çok kimlikli çok inançlı yapısının bir tezahürüydü. Bu kanalların kapatılmış olması yurttaşların kendi dilinde haber alma yayın takip etme hakkının da gaspı niteliğindedir. Kaldı ki TRT ekranlarında Kürtçe yayın yapılmakta olup bu hakkın diğer kanallara tanınmaması izaha muhtaçtır.

Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü (RSF), 2016 Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi'nde Türkiye, 180 ölkelik basın özgürlüğü listesinde 151 inci sırada yer almaktadır. Bu sıralamanın, Türkiye'nin 15 Temmuz darbe girişiminin ardından basına getirilen sınırlamaların çok daha katı bir şekilde uygulanmasıyla çok daha altlara indiği/ineceği de kuşku götürmemektedir. Zira 15 Temmuz darbe girişimi adeta bir can simidine dönüşmüş; yıllardır medyaya getirilen sınırlamalar darbe girişimi gerekçesiyle hukuk dışına çıkmıştır.

Hukuk normlarının dışına çıkan haber alma hakkına yönelik sınırlamaların OHAL öncesi ve sonrasında geldiği aşamanın iyi tahlil edilmesi ve sonuçlarının değerlendirilmesi ve oluşacak zararların bir an evvel telafi edilmesi için bir meclis araştırma komisyonu kurulması elzemdir.

Çağlar DEMİREL
HDP Diyarbakır Milletvekili

Behçet YILDIRIM
HDP Adıyaman Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK
HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER
HDP Ankara Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN
HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN
HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLİ
HDP Batman Milletvekili

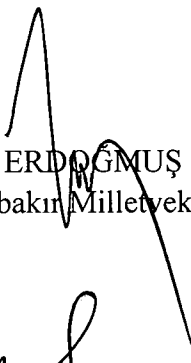
Hişyar ÖZSOY
HDP Bingöl Milletvekili

Mizgin IRGAT
HDP Bitlis Milletvekili

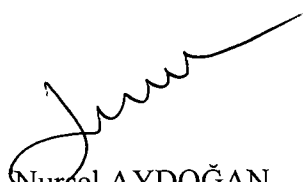
Altan TAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Feleknas UCA
HDP Diyarbakır Milletvekili

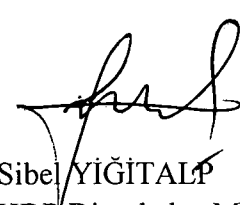
İmam TAŞÇIER
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nursel AYDOĞAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

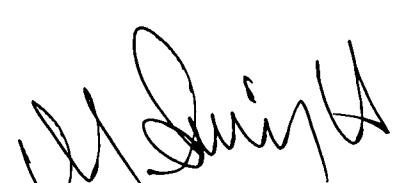
Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

Abdullah ZEYDAN
HDP Hakkari Milletvekili

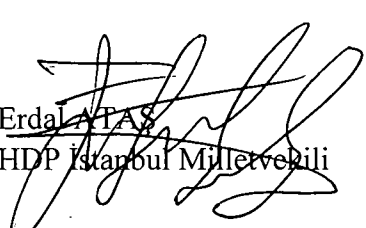
Selma IRMAK
HDP Hakkari Milletvekili

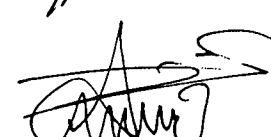
Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdal ATAS
HDP İstanbul Milletvekili

Adem GEVERİ
HDP Van Milletvekili